

בְּרִיךְ הוּא, צֵא מֵאֲצֻטְגְּנִינוּת שְׁלֶךְ, לָאוּ הוּא אֹרְחָא לְמַנְדַּע שְׁמִי, אֶת חָמִי, וְאֲנָא חֲמִינָא, אֲבָרָם אִינוּ מוֹלִיד, אֲבָרָהֶם מוֹלִיד. מִפְּאֵן וְלִהְלָאָה, אֲשִׁתְּדִלוּ בְּאֹרְחָא אֲחֵרָא, כ"ה יִהְיֶה זֶרַעַךְ. מָאִי כ"ה. הִיא כְּתָרָא עֲשִׂירָאָה קְדִישָׁא דְמִלְפָּא, לְמַנְדַּע שְׁמִיָּה, וְהִיא כְּתָרָא דְדִינִין מִתְעַרְיִן מִנָּה.

שְׁלֶךְ, לֹא אוֹתָהּ הִדְרִיךְ לְדַעַת שְׁמִי, אֲתָהּ רוּאָה וְאִנִּי רוּאָה, אֲבָרָם אִינוּ מוֹלִיד, אֲבָרָהֶם מוֹלִיד. מִפְּאֵן וְלִהְלָאָה הִשְׁתַּדְּלוּ בְּדֶרֶךְ אֲחֵרָת, כ"ה יִהְיֶה זֶרַעַךְ. מָה זֶה כ"ה? הִיא כְּתָר עֲשִׂירֵי הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְדַעַת אֶת שְׁמוֹ, וְהִיא הַכְּתָר שֶׁהַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים מִמֶּנָּה.

וְחֵאנָא, כַּה יִהְיֶה זֶרַעַךְ מִמֶּשׁ. כַּהִיָּא שְׁעֵתָא חֲדֵי אֲבָרָהֶם, לְאִסְתַּכְּלָא וְלְמַנְדַּע שְׁמִיָּה, וְלֹא תִדְבְּקָא בֵּיה, מִשּׁוּם דְּאִתְבְּשֵׁר בְּכ"ה, וְאִף עַל גַּב דְּדִינִין מִתְעַרְיִן מִנָּה, חֲשֻׁבָּה אֲבָרָהֶם לְהֵהוּא כְּתָרָא, אִף עַל גַּב דְּהִיא דִּינָא, כְּאֵלוּ הִיא רַחֲמֵי. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, וַיִּחַשְׁבֶּהָ. מָאִי וַיִּחַשְׁבֶּהָ. לְהֵהוּא כְּתָרָא. צְדָקָה רַחֲמֵי. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כ"ה כְּתָרָא עֲשִׂירָאָה הִיא, וְאִתְקַרֵּי צִד"ק, וְדִינִין מִתְעַרְיִן מִנָּה, וְאֲבָרָהֶם אִף עַל גַּב דְּיַדַּע דְּדִינִין מִתְעַרְיִן מִנָּה מְהֵאִי צְדָק. הוּא חֲשֻׁבָּה צְדָקָה, דְּדִינִין לָא מִתְעַרְיִן מִנָּה, בְּגִין דְּהוּא רַחֲמֵי.

וְלִמְדִנּוּ, כַּה יִהְיֶה זֶרַעַךְ מִמֶּשׁ. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׂמַח אֲבָרָהֶם לְהִסְתַּכְּלָא וְלְדַעַת אֶת שְׁמוֹ וְלִהְדַּבֵּק בּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהִתְבַּשֵּׁר בְּכ"ה, וְאִף עַל גַּב שְׁמִתְעוֹרְרִים מִנָּה הַדִּינִים, חֲשֻׁב אֲבָרָהֶם לְאוֹתוֹ הַכְּתָר, אִף עַל גַּב שֶׁהִיא דִּין, כְּאֵלוּ הִיא רַחֲמִים. זֶהוּ שְׁכִתּוּב וַיִּחַשְׁבֶּהָ. מָה זֶה וַיִּחַשְׁבֶּהָ? אֶת אוֹתוֹ הַכְּתָר, צְדָקָה וְרַחֲמִים. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כ"ה הִיא כְּתָר עֲשִׂירֵי, וְנִקְרָאת צְדָק, וּמִמֶּנָּה מִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים. וְאֲבָרָהֶם, אִף עַל גַּב שְׂדַע שְׁמֵהֶצְדָק הַזֶּה מִתְעוֹרְרִים הַדִּינִים, הוּא חֲשֻׁב אוֹתָהּ צְדָקָה שְׁלֵא מִתְעוֹרְרִים מִנָּה הַדִּינִים, בְּגִלְל שֶׁהִיא רַחֲמִים.

הֵו אָמַר רַבִּי אַבָּא, מָאִי דְכָתִיב, (בְּרֵאשִׁית כד) וַיִּיְבֹרֵךְ אֶת אֲבָרָהֶם בְּכָל, כְּמָה דְאֵת אָמַר (דְּבָרֵי הַיָּמִים א כט) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרְצָן. וְכָתִיב כַּה תִּבְרְכוּ, דְּבִגְנִינֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל מִתְבָּרֵךְ הִיא כ"ה עַל יְדָא דְכֵהֲנָא, בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וַיִּשְׁתַּפַּח בְּרַכְתָּא בְּכָלֵא וּלְזִמְנָא דְאֵתִי (ס"א כְּתִיב) כְּמָה דְאֵת אָמַר (תְּהִלִּים קלד) יְבָרְכֶךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וְגו'.

עוֹד אָמַר רַבִּי אַבָּא, מָה שְׁכִתּוּב (שֵׁם כד) וְה' בִּרְךְ אֶת אֲבָרָהֶם בְּכָל, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (דְּבָרֵי הַיָּמִים-א כט) כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרְצָן. וְכָתִיב כַּה תִּבְרְכוּ. שְׁבִגְלִל יִשְׂרָאֵל מִתְבָּרְכַת הַכ"ה עַל יְדֵי הַכֹּהֵן, בְּשִׁבְלֵי שְׂיִתְבָּרְכוּ יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, וְתִמְצָא בְּרָכָה בְּכָל. וְלַעֲתִיד לְבֵא (כְּתוּב) כְּמוֹ שְׁנֵאמַר, (תְּהִלִּים קלד) יְבָרְכֶךָ ה' מִצִּיּוֹן וְגו'. (שֵׁם קלח) בְּרוּךְ ה' מִצִּיּוֹן שְׁכֵן יְרוּשָׁלַם.

בְּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם. וַיְהִי בְיוֹם כְּלוֹת מִשָּׁה וְגו'. (בְּמִדְבָר ו') תָּנָא רַבִּי יוֹסִי, בְיוֹם שְׁנִכְנְסָה כְּלָה לַחֻפָּה. בְּמָאִי אוּקְיָמָנָא בְיוֹם כְּלוֹת מִשָּׁה. אֵלָא מְלַמֵּד, דְּעַל יְדוּי דְּמִשָּׁה נִכְנְסָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכִי עַד הִשְׁתָּא אֲתַעַכְבַּת דְּלֹא עֵיילַת לְדוּכְתָהּ, וְהַכְּתִיב עַכְשָׁו הִתְעַכְבָּה שְׁלֵא נִכְנְסָה לְמִקוּמָהּ, וְהָרִי כְּתוּב (שְׁמוֹת מ) וְלֹא יָכַל מִשָּׁה לְבוֹא אֶל אֶהֱל מוֹעֵד

וַיְהִי בְיוֹם כְּלוֹת מִשָּׁה וְגו'. שְׁנָה רַבִּי יוֹסִי, בְיוֹם שְׁנִכְנְסָה כְּלָה לַחֻפָּה. בְּמָה בְּאֵרְנוּ בְיוֹם כְּלוֹת מִשָּׁה? אֵלָא מְלַמֵּד שְׁעַל יְדֵי מִשָּׁה נִכְנְסָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְכִי עַד וְלֹא יָכַל מִשָּׁה לְבוֹא אֶל אֶהֱל מוֹעֵד

(שמות מ) וְלֹא יָכוֹל מֹשֶׁה לָבֹא אֶל אֱהֹל מוֹעֵד וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֵין מוֹקֵדִים וּמְאוּחָר בַּתּוֹרָה.

וַיְהִי בַיּוֹם פָּלַת מֹשֶׁה, פָּלַת שֶׁל מֹשֶׁה וַדָּאִי. דְּתַנִּינָן אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מָאִי דְכָתִיב, (תהלים סח) עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי וְגו'. אֶלֶּא בְשַׁעַה שְׁאָמַר לוֹ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, (שמות א) שֶׁל נַעֲלִיךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ, אֲזִדְעֵנָּה הֵהָר, אָמַר מִיכָאֵל קָמִי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תְּבַעֵי לְסַתּוֹר אָדָם. וְהָא כְּתִיב (בראשית ה) זָכַר וַיִּנְקְבָהּ בְּרָאִם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם, וְלִית בְּרַכְתָּא אֲשַׁתְּכַח, אֶלֶּא בְּמֵאן דְּאִיהוּ דְּכַר וַנּוֹקְבָא, וְאַתְּ אִמְרַת לְאַתְפָּרְשָׁא מֵאַתְתִּיהָ.

אָמַר לִיהָ הָא קַיִים מֹשֶׁה פָּרְיָה וּרְבִיָּה, הַשְׁתָּא אָנָּא בְּעֵינָא דִּיתְנַסְב בְּשְׁכִינְתָּא, וּבְגִינְיָה יְחוּת שְׁכִינְתָּא לְדִיִּירָא עֲמִיָּה, הָדָא הוּא דְכָתִיב עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי. וּמֵאִי שְׁבִי. שְׁכִינְתָּא דְאַתְנַסִּיבַת עֲמִיךְ. לְקַחְתָּ מִתְּנוּת בְּאָדָם. בְּאָדָם לֹא כְּתִיב, אֶלֶּא בְּאָדָם הַיְדוּעַ לְמַעְלָה. וּבִיּוֹמָא דְנַחְתַּת שְׁכִינְתָּא, הָהוּא יוֹמָא דְאַתְנַסְבָּא בְּמֹשֶׁה נַחְתָּא, הָדָא הוּא דְכָתִיב פָּלַת מֹשֶׁה, פָּלַת מֹשֶׁה מִמֶּשׁ.

וּבִיהוּשַׁע דְּאַנְפוּי כְּאַנְפוּי סִיְהֵרָא כְּתִיב, (יהושע ה) שֶׁל נַעֲלֶךְ, דְּלֹא אַתְפָּרַשׁ אֶלֶּא בְּזִמְנִין יְדִיעֵן, דְּהָא לֹא אַתְנַסִּיבַת עֲמִיָּה שְׁכִינְתָּא כָּל כֶּף, וְלֹא אַתְחַזִּי לִיָּה, דְכָתִיב (יהושע ה) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל [עַל] פְּנֵי אֶרְצָה. אָבֵל הֶכָּא כָּלַת מֹשֶׁה וַדָּאִי. מִתְּנוּת בְּאָדָם, מִתְּנַת כְּתִיב, זַכָּאָה חוֹלְקִיָּה דְּמֹשֶׁה, דְּמֵאַרְיָה בְּעֵי בִיקְרִיָּה, עַל כָּל שְׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא.

וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה נְשִׂיא אָחֵד לַיּוֹם. (במדבר ז) מֵהוּ לַיּוֹם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יוֹמִין דְּלַעֲלֵיא, דְּאַתְחַנְכוּ (דף קמ"ח ע"ב) לְאַתְבְּרָכָא,

וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אֵין מִקְדָּם וּמְאַחַר בַּתּוֹרָה.

וַיְהִי בַיּוֹם כָּלוּת מֹשֶׁה, וַדָּאִי כָּלוּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה. שְׁשִׁנּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מֵהוּ שְׁכָתוּב (תהלים סח) עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי וְגו'. אֶלֶּא בְשַׁעַה שְׁאָמַר לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שמות א) שֶׁל נַעֲלִיךְ מֵעַל רַגְלֶיךָ, הַזְדַּעְזַע הֵהָר. אָמַר מִיכָאֵל לְפָנָי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הַתְרַצָּה לְסַתּוֹר אָדָם? וְהָרִי כְּתוּב (בראשית ה) זָכַר וַיִּנְקְבָהּ בְּרָאִם וַיְבָרֶךְ אֹתָם, וְאַיִן נִמְצְאָת הַבְּרָכָה אֶלֶּא בְּמִי שֶׁהוּא זָכַר וַיִּנְקְבָהּ, וְאַתְּהָ אֹמַר לְהַפְרֵד מֵאַשְׁתָּא?

אָמַר לוֹ: הָרִי קַיִים מֹשֶׁה פָּרְיָה וּרְבִיָּה, כַּעַת אֲנִי רוֹצֵה שְׁיִשָּׂא אֶת הַשְּׁכִינָה, וּבְשִׁבְלֵי תְרַד הַשְּׁכִינָה לְדוֹר עֲמוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב עָלִיתָ לְמָרוֹם שְׁבִית שְׁבִי. וּמֵהוּ הַשְּׁבִי? שְׁכִינָה שְׁנִשְׂאָה לָךְ. לְקַחְתָּ מִתְּנוּת בְּאָדָם. בְּאָדָם לֹא כְּתוּב, אֶלֶּא בְּאָדָם הַיְדוּעַ לְמַעְלָה. וּבִיּוֹם שְׁיִרְדָּה הַשְּׁכִינָה, אוֹתוֹ יוֹם שְׁנִשְׂאָה לְמֹשֶׁה הִיא יְרֵדָה, זֶהוּ שְׁכָתוּב כָּלוּת מֹשֶׁה, פָּלַת מֹשֶׁה מִמֶּשׁ.

וּבִיהוּשַׁע שְׁפָנִיו כְּפָנָי הַלְבָנָה, כְּתוּב (יהושע ה) שֶׁל נַעֲלֶךְ, שֶׁלֹּא נִפְרַד אֶלֶּא בְּזִמְנִים יְדוּעִים, שֶׁהָרִי הַשְּׁכִינָה לֹא נִשְׂאָה לוֹ כָּל כֶּף וְלֹא נִרְאָתָה לוֹ, שְׁכָתוּב (שם) וַיִּפֹּל יְהוֹשֻׁעַ אֶל [עַל] פְּנֵי אֶרְצָה. אָבֵל כָּאֵן פָּלַת מֹשֶׁה וַדָּאִי. מִתְּנוּת בְּאָדָם, מִתְּנַת כְּתוּב. אֲשֶׁרִי חֲלָקוּ שֶׁל מֹשֶׁה שְׂרַבּוֹנוֹ חֲפֵץ בִּיקְרוּ עַל כָּל שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם.

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נְשִׂיא אָחֵד לַיּוֹם. מֵהוּ לַיּוֹם? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יָמִים שְׁלֵמַעְלָה שֶׁהַתְּחִנּוּכוּ לְהַתְּבַרְךְ בְּאוֹתָם שְׁנַיִם עֶשֶׂר

בְּאַיִנוֹן תְּרִיסָר תְּחִוּמִין,

דְּמִתְפָּרְשָׁא, וְכָל חַד אֲתַתְקַן וְאֲתַחַנֵּף בְּבִרְכַּתָּא
עַל יְדוּי דְאֵלִין דְּלִתְתָּא. תָּאנָא, פְּלִהוּ מִתְבָּרְכִין
בְּגִין מְדַבְּחָא דְלַעֲיִלָּא, וְאַפִּילוּ תַתָּאָה וְאַפִּילוּ
עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת מִתְבָּרְכִין.

תְּחוּמִים שְׁנִפְרָדִים, וְכָל אֶחָד
הִתְתַּקֵּן וְהִתְחַנֵּף בְּבִרְכָה עַל יְדֵי
אוֹתָם שְׁלֵמֻטָה. לְמַדְנֵוּ, כָּלֵם
מִתְבָּרְכִים בְּגִלְל מְזַבַּח שְׁלֵמַעְלָה,
וְאַפִּילוּ הִתְחַתּוֹן, וְאַפִּילוּ עוֹבְדֵי
כּוֹכְבִים וּמְזֹלוֹת מִתְבָּרְכִים.

דִּתְנָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלֵמְלָא לָא אֶקְרִיבוּ
אֵלִין תְּרִיסָר נְשִׂאִין, לָא יְכִיל עֲלֵמָא
לְמִיקָם קָמִי תְרִיסָר נְשִׂאֵי יִשְׁמַעְאֵל, דְּכַתִּיב,
(בראשית כה) שְׁנַיִם עָשָׂר נְשִׂאִים לְאוֹמוֹתָם.
מִדְּאֶקְרִיבוּ אֵלִין דִּישְׂרָאֵל, נָסִיבוּ שׁוֹלְטָנוּתָא
דְּכִלְהוּ, בְּגִין כֶּף נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם.

שְׁמַדְנֵוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
אֲלֵמְלָא לָא אֶקְרִיבוּ שְׁנַיִם עָשָׂר
נְשִׂאִים אֵלֵוּ, לָא יְכִיל הָעוֹלָם
לְעַמֵּד לְפָנֵי שְׁנַיִם עָשָׂר נְשִׂאֵי
יִשְׁמַעְאֵל, שְׁכַתוּב, (בראשית כה)
שְׁנַיִם עָשָׂר נְשִׂאִים לְאִמָּתָם.
מִשְׁהֶקְרִיבוּ אֵלֵוּ שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
לְקַחוּ שְׁלִטוֹן שֶׁל הַכֹּל, מִשׁוּם כֶּף
נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם.

וְכָרָ מַה דְּאֶקְרִיבוּ, בְּגוֹוְנָא דְלַעֲיִלָּא אֶקְרִיבוּ,
בְּגִין דִּיתְבָּרְכוּן פְּלִהוֹן. אֵילָם שְׁשִׁים
עֲתוּדִים שְׁשִׁים, כְּמַה דְּכַתִּיב, (שיר השירים ג) שְׁשִׁים
גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, דְּבִסְטָר גְּבוּרָה. כֶּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב וְגו', וְהָא אֲתַמַּר, זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן
דְּצַדִּיקָיָא, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְרִיק עַלְיֵיהוּ
בְּרַכָּאן, וְצִיִּית צְלוֹתְהוֹן, וְעַלְיֵיהוּ כְּתִיב, (תהלים)
פָּנָה אֵל תְּפִלַּת הָעֹרֵעַר וְלֹא כִזָּה אֶת תְּפִלָּתָם
וְגו'.

וְכָרָ מַה שְׁהֶקְרִיבוּ, כְּדָגְמָה
שְׁלֵמַעְלָה הֶקְרִיבוּ, כְּדֵי שִׁיתְבָּרְכוּ
כָּלֵם. אֵילָם שְׁשִׁים, עֲתוּדִים
שְׁשִׁים, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שיר השירים ג)
שְׁשִׁים גְּבוּרִים סָבִיב לָהּ, שְׁבָצַד
הַגְּבוּרָה. כֶּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב
וְגו', וְהָרִי נִתְבָּאָר. אֲשֶׁרִי חֲלַקְם
שֶׁל הַצַּדִּיקִים שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִוְרִיק עֲלֵיהֶם בְּרִכּוֹת וּמְקַשֵּׁב
לְתַפְלוּתֵיהֶם, וְעַלְיֵיהֶם כְּתוּב (תהלים)
פָּנָה אֵל תְּפִלַּת הָעֹרֵעַר וְלֹא
כִזָּה אֶת תְּפִלָּתָם וְגו'.

כְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.
יְמִלוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרִשְׁת בְּהַעֲלוּתְךָ

וַיְדַבֵּר ה' אֵל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר
אֵל אֶהְרֹן וְאֶמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהַעֲלוּתְךָ
אֶת הַנֵּזֶר וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח,
(תהלים יט) וְהוּא כְּתוּב יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ
וְגו'. אֲשֶׁרִי חֲלַקְם שֶׁל יִשְׂרָאֵל
שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רָצָה בְּהֵם,
וְנָתַן לָהֶם תּוֹרַת אֱמֶת, עַץ חַיִּים,
שְׁבוּ הָאָדָם אוֹחוֹ (יורש) חַיִּים
לְעוֹלָם הַזֶּה וְחַיִּים לְעוֹלָם הַבָּא.
שְׁכַל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְאוֹחוֹ
בְּהָ, יֵשׁ לוֹ חַיִּים (אוֹחוֹ בַחַיִּים). וְכָל
מִי שֶׁעוֹזֵב דְּבַרֵי הַתּוֹרָה וְנִפְרָד
מִהַתּוֹרָה, כְּאֵלּוּ נִפְרָד מִהַחַיִּים,

פְּרִשְׁת בְּהַעֲלוּתְךָ

וַיְדַבֵּר יְיָ אֵל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֵל אֶהְרֹן
וְאֶמְרָתְךָ אֵלָיו בְּהַעֲלוּתְךָ אֶת הַנֵּזֶר וְגו',
(במדבר ח) רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח, (תהלים יט) וְהוּא כְּתוּב
יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ וְגו'. זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל,
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתַרְעֵי בְהוֹן, וְיִהֵב לְהוֹן
אוֹרִייתָא דְקָשׁוּט, אֵילָנָא דְחַיִּי, דְּבִיָּה אֶחָד
בַּר נֶשׁ (ס"א ירית) חַיִּין לְהָאֵי עֲלֵמָא, וְחַיִּין לְעֵלְמָא
דְּאֲתִי. דְּכָל מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאוֹרִייתָא וְאֶחָד
בְּהָ, אֵית לֵיהּ חַיִּין (ס"א אחיד בתיין). וְכָל מָאן דְּשָׁבִיק
מִלֵּי דְאוֹרִייתָא, וְאֲתַפְּרֵשׁ מֵאוֹרִייתָא, כְּאֵלּוּ

מתפרש מחיין, בגין דהיא חיין, וכל מלוי
חיין, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (משלי ד) כִּי חַיִּים הֵם
וְגו'. וְכְתִיב (משלי ג) רְפָאוֹת תְּהִי לְשַׁרְף וְגו'.

תָּא חֲזִי, אֵילָנָא דְחַיִּי, אֶחֶיד מְעִילָא לְתַתָּא.
וְהָאִי שְׁמַשָּׁא דְנְהִיר לְכֻלָּא, נְהוּרָא דִילֵיה
שְׁאֲרֵי מְרִישָׁא, וְאֶתְפֹּשֵׁט בְּגוּפָא דְאֵילָנָא בְּאַרְח
מִישֵׁר, ב' סְטָרִין אֶחֶידִין בֵּיה, חַד לְצַפּוֹן, וְחַד
לְדְרוֹם. חַד יְמִינָא, וְחַד שְׁמַאלָא. (ואינון) בְּשַׁעֲתָא
דְשְׁמַשָּׁא נְהִיר כְּמָה דְאַתְמַר, מְהֵהוּא גוּפָא (ס"א
נופא) דְאֵילָנָא, אֶתְקִיף לְדְרוּעָא דִימִינָא, וְאֶנְהִיר
בְּתוּקְפֵיהּ. וּמְתוּקְפֵיהּ נְהִיר שְׁמַאלָא, וְאֶתְפֹּלִיל
בְּנְהוּרֵיהּ.

וְהוּא כְּחֶתֶן יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ, מָאֵן אִיהוּ חֶפְתּוֹ.
דָּא אִיהוּ (שיר השירים ג) עֲטָרָה שְׁעֵטְרָה לֹו
אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ. יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ, דָּא אִיהוּ
רִישָׁא דְכָל נְהוּרָא כְּמָה דְאַתְ אָמַר בְּקִרְא
דְאַבְתְּרֵיהּ, מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ, דָּא שִׁירוּתָא
דְכֻלָּא, דְאַקְרִי מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם. וְכַדִּין, נְפִיק
כְּחֶתֶן מִמֶּשׁ, כַּד נְפִיק לְאַעְרָעָא לְכַלְתֵּיהּ,
רְחִימְתָא דְנִפְשׁוֹ, וּפְרִישׁ דְרוּעוֹי, וּמְקַבֵּל לָהּ.
כְּהָא גְוּוֹנָא וְהוּא כְּחֶתֶן יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ, אֲזֵלָא
שְׁמַשָּׁא וְאֶתְפֹּשֵׁט לְגַבֵּי מְעַרְב, כִּיּוֹן
דְמְעַרְב אֶתְקָרִיב, סְטָר צַפּוֹן אֶתְעַר לְקַבְלֵיהּ
בְּקַדְמִיתָא, וְקָרִיב לְמְעַרְב, וְזוּיג לֵיה בְּאַתְרֵיהּ,
כְּמָה דְאַתְמַר דְכְתִיב, (שיר השירים ב) שְׁמַאלוֹ תַחַת
לְרַאשֵׁי. וּלְכַתֵּר סְטָר דְרוֹם דְאִיהוּ יְמִינָא,
דְכְתִיב וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבֻקְנִי. כַּדִּין יִשְׁיֵשׁ כְּגַבּוֹר לְרוּן
אַרְח, לְאַנְהָרָא סִיְהָרָא וְאוּקְמוּהָ. תָּא חֲזִי,
בְּהַעְלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, אֵלֶיךָ בּוֹצִינִין עֲלֵאִין,
דְכֻלְּהוּ נְהִירִין כְּחֶדָא מִן שְׁמַשָּׁא. (חסר כאן).

רְבִי אַבָּא פְתַח, (תהלים פט) אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי
תְרוּעָה יֵי בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלְכוּן. הָאִי קִרְא
אוּקְמוּהָ, אָבֵל תָּא חֲזִי, זְפֵאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל,

משום שהיא חיים, וכל דכריה
חיים. זהו שכתוב (משלי ד) כִּי חַיִּים
הֵם וְגו'. וְכְתוּב (שם א) רְפָאוֹת תְּהִי
לְשַׁרְף וְגו'.

בֵּא רְאֵה, עֵץ הַחַיִּים אַחוּז
מִמְעַלָּה לְמַטָּה. וְשִׁמְשׁ זֹו
שְׁמַאֲרָה לְכֻלָּ, אֲוֶרָה מִתְחִיל
מִהֶרָאשׁ, וּמִתְפֹּשֵׁט בְּגוּף הָאֵילָן
בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. שְׁנֵי צְדָדִים אַחוּזִים
בוֹ, אֶחָד לְצַפּוֹן וְאֶחָד לְדְרוֹם,
אֶחָד יְמִין וְאֶחָד שְׁמַאל, (והם)
בְּשַׁעֲתָא שְׁמַאֲרָה הַשְּׁמַשׁ כְּמוֹ
שְׁנַתְפָּאר, מְאוּתוֹ גוּף (נוף) הָאֵילָן,
מְחֻזַּק לְזְרוּעַ יְמִין וּמְאִיר בְּתַקְפוֹ,
וּמִתְקַפּוֹ מְאִיר הַשְּׁמַאל וְנִכְלָל
בְּאוּרוֹ.

וְהוּא כְּחֶתֶן יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ. מְהֵי
חֶפְתּוֹ? זֶהוּ (שיר השירים א) עֲטָרָה
שְׁעֵטְרָה לֹו אִמּוֹ בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ. יוֹצֵא
מִחֶפְתּוֹ - זֶהוּ רִישׁ שֶׁל כָּל אוֹר,
כְּמוֹ שְׁנַתְפָּאר בְּפִסְוִיק שְׁלֵאֲתְרֵיו,
מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם מוֹצֵאוֹ. זֹו רִאשִׁית
הַכֹּל שְׁנַתְפָּאר מְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם. וְאִז
יוֹצֵא כְּחֶתֶן מִמֶּשׁ, כְּשִׁיּוֹצֵא לְפָגֶשׁ
אֶת כְּלָתוֹ אֶהוּבַת נִפְשׁוֹ, וּפּוֹרֵשׁ
זְרוּעוֹתָיו וּמְקַבֵּלָהּ.

כְּמוֹ זֶה וְהוּא כְּחֶתֶן יוֹצֵא מִחֶפְתּוֹ,
הוֹלְכֵת הַשְּׁמַשׁ וּמִתְפֹּשֵׁטת
לְמְעַרְב. כִּיּוֹן שְׁמַעְרָב מִתְקָרֵב, צַד
צַפּוֹן מִתְעוֹרֵר מוּלוֹ בְּתַחֲלָה,
וּמִתְקָרֵב לְמְעַרְב, וּמְזוּיג אוֹתוֹ
בְּמִקוּמוֹ, כְּמוֹ שְׁנַתְפָּאר שְׁכַתוּב (שם)
אֶ שְׁמַאלוֹ תַחַת לְרַאשֵׁי. וְאַחַר כֵּן
צַד דְרוֹם, שֶׁהוּא יְמִין, שְׁכַתוּב
וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבֻקְנִי. אִז יִשְׁיֵשׁ כְּגַבּוֹר
לְרוּן אַרְח, לְהָאִיר הַלְבָּנָה,
וּפְרִישׁוּהָ. בֵּא רְאֵה, בְּהַעְלֹתְךָ אֶת
הַנְּרוֹת - אֵלֶיךָ מְנֹרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת
שְׁכַלְן מְאִירוֹת כְּאַחַת מִהַשְּׁמַשׁ.

רְבִי אַבָּא פְתַח, (תהלים פט) אֲשֶׁרֵי
הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה ה' בְּאוֹר פְּנִיךָ
יִהְלְכוּן. הַפְּסוּק הַזֶּה פְּרִישׁוּהוּ,
אָבֵל בֵּא רְאֵה, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל
שֶׁהִקְדוּשׁ כְּרוּף הוּא גִתָּן לָהֶם